

Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027 (FEKP 2021-2027)

Konsultacje społeczne
FEKP 2021-2027

Wysłuchanie branżowe –
SPOŁECZEŃSTWO I ZDROWIE

18.11.2021 r.

Konsultacje społeczne FEKP 2021-2027

Konsultacje potrwać od 27 października do 3 grudnia 2021 r.

27 października 2021 r. - konferencja otwierająca proces konsultacji społecznych Programu regionalnego: Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027 wraz z prognozą OOŚ

W okresie konsultacji przeprowadzone zostaną spotkania w subregionach (6 spotkań) oraz wysłuchania branżowe (4 spotkania).

Uwagi do projektu Programu będzie można zgłaszać wyłącznie na formularzu elektronicznym, dostępnym na stronie www.mojregion.eu.

Harmonogram konsultacji społecznych FEKP 2021-2027

L.p.	Wydarzenie	Miejsce	Data
1	Konferencja otwierająca konsultacje Programu FEKP 2021-2027 wraz z Prognozą OOS	Toruń Dwór Artusa - hybrydowo	27.10.2021 r.
2	Spotkanie powiatowe (powiaty: grudziądzki, brodnicki, rypiński)	Brodnica	29.10.2021 r.
3	Wysłuchanie branżowe - przedsiębiorczość	on-line	4.11.2021 r.
4	Spotkanie powiatowe (miasta: Bydgoszcz, Toruń, Grudziądz, Włocławek, Inowrocław)	Toruń	5.11.2021 r.
5	Spotkanie powiatowe (powiaty: bydgoski, nakielski, sępoleński, tucholski, świecki)	Tuchola	08.11.2021 r.
6	Wysłuchanie branżowe – środowisko i transport	on-line	10.11.2021 r.
7	Spotkanie powiatowe (powiaty: toruński, chełmiński, wąbrzeski, golubsko- dobrzyński)	Czernikowo	16.11.2021 r.
8	Wysłuchanie branżowe - społeczne i zdrowie	on-line	18.11.2021 r.
9	Spotkanie z JST tworzącymi instrument ZIT Toruń	Toruń	19.11.2021 r.
10	Spotkanie z JST tworzącymi instrument ZIT Inowrocław	Toruń	19.11.2021 r.

Harmonogram konsultacji społecznych FEKP 2021-2027

L.p.	Wydarzenie	Miejsce	Data
11	Spotkanie z JST tworzącymi instrument ZIT Grudziądz	Toruń	22.11.2021 r.
12	Spotkanie z JST tworzącymi instrument ZIT Bydgoszcz	Toruń	22.11.2021 r.
13	Spotkanie powiatowe inowrocławski, mogileński, żniński	Inowrocław	23.11.2021 r.
14	Spotkanie z JST tworzącymi instrument ZIT Włocławek	Toruń	24.11.2021 r.
15	Wysłuchanie branżowe - polityka terytorialna i rewitalizacja	on-line	25.11.2021 r.
16	Spotkanie powiatowe (partnerzy społ-gosp) Toruń	Toruń	26.11.2021 r.
17	Spotkanie powiatowe (partnerzy społ-gosp) Grudziądz	Grudziądz	26.11.2021 r.
18	spotkanie powiatowe (partnerzy społ-gosp) Włocławek	Włocławek	29.11.2021 r.

Harmonogram konsultacji społecznych FEKP 2021-2027

L.p.	Wydarzenie	Miejsce	Data
19	Spotkanie powiatowe (partnerzy społ-gosp) Bydgoszcz	Bydgoszcz	29.11.2021 r.
20	Spotkanie powiatowe (powiaty: włocławski, radziejowski, aleksandrowski, lipnowski)	Lubieniec	30.11.2021 r.
21	Zatwierdzenie FEKP 2021-2027 przez Zarząd Województwa – Wersja 2.0 wraz z odniesieniem się do uwag z konsultacji		22.12.2021 r.
22	Konferencja podsumowująca konsultacje Programu FEKP 2021-2027	on-line	11.01.2022 r.

Harmonogram prac nad FEKP 2021-2027

L.p.	Kluczowe etapy	Harmonogram	
1	Przygotowanie wstępnego zarysu FEKP (pismo MIR DSR-Va.78.3.2019.IS z 28.02.2019 r.)	3 lipca 2019	
2	Spotkania z KE / Spotkania grup roboczych przy MFiPR	wrzesień 2019 – grudzień 2020	
3	Konsultacje społeczne projektu Umowy Partnerstwa	styczeń-luty 2021	
4	Prace podzespołów ds. przygotowania nowej perspektywy	2019/2021	
5	Zatwierdzenie pierwszego projektu FEKP	22 września 2021	
6	Zatwierdzenie Umowy Partnerstwa przez Radę Ministrów i przesłanie UP do Komisji Europejskiej	listopad 2021	3 miesiące na wysłanie Programu do KE
7	Konsultacje społeczne FEKP	październik-listopad 2021	
8	Nabór na projekty w trybie niekonkurencyjnym, w tym strategiczne	listopad - grudzień 2021	
9	Rozpoczęcie prac nad Szczegółowym Opisem Priorytetów	listopad 2021	
10	Opinia MFiPR dot. zgodności FEKP z UP	styczeń 2022	
11	Przygotowanie ostatecznego projektu FEKP	grudzień 2021/styczeń 2022	
12	Przesłanie FEKP do KE	luty 2022	
13	Rozpoczęcie negocjacji z KE	luty 2022	
14	Przyjęcie FEKP przez KE	kwiecień 2022	
15	Rozpoczęcie wdrażania Programu	lipiec 2022	

Cele polityki

CP1. Bardziej inteligentna Europa (EFRR)

CP2. Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa (EFRR)

CP3. Lepiej połączona Europa (EFRR)

CP4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym (EFRR i EFS+)

CP5. Europa bliżej obywateli (EFRR)

Koncentracja tematyczna w ramach środków finansowych:

	Rozporządzenie UE	Projekt Kontraktu Programowego	Zmiana 09.2021
Inteligentna Europa (CP1)	25%	13%	14,84%
Niskoemisyjna Europa (CP2)	30%	37%	33,23%
Włączenie społeczne, w tym integracja imigrantów	25% EFS+	29,5% EFS+	27,87%
Wydatki klimatyczne (w ramach EFRR)	30%	37,5%	34,51%

Poziom dofinansowania 85% - regiony słabiej rozwinięte (poniżej 75% średniej UE-27 PKB per capita)

Alokacja Programu

1 753 423 961

74,93
%

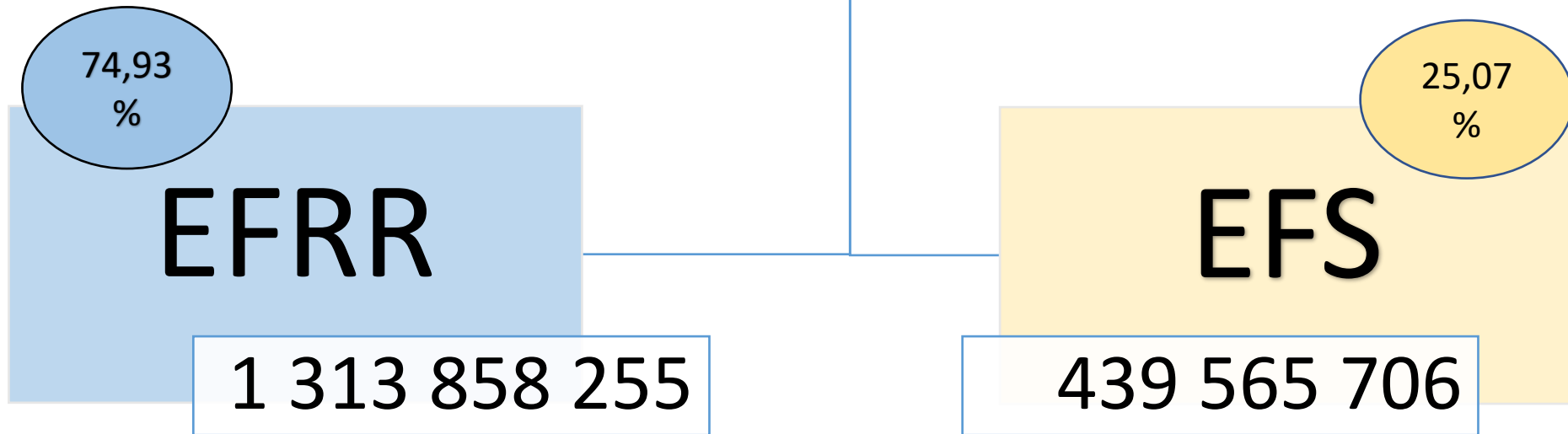
EFRR

1 313 858 255

25,07
%

EFS

439 565 706

EFRR (%)

CP1
194 452 000 (14,8%)

CP2
484 656 000 (36,89%*)

CP3
250 722 516 (19,08%)

CP4
233 249 757 (17,75%)

CP5
100 000 000 (7,61%)

PT
50 777 982 (3,86%)

EFS+ (%)

CP 4
369 855 733 (84,14%)

RLKS
52 602 730 (11,97%)

PT
17 107 243 (3,89%)

* Zwiększony procent alokacji na CP2 wynika ze sposobu liczenia ring fencingu dla transportu niskoemisyjnego

Alokacja FEKP 2021-2027 – propozycja podziału

Alokacja dla Programu		
	EURO	%
Alokacja Programu	1 753 423 961,00	100%
EFRR	1 313 858 255,00	74,93%
EFS	439 565 706,00	25,07%

	alokacja EFRR	% EFRR	alokacja EFS	% EFS	% Programu
CP 1	194 452 000,00	14,80%			11,09%
CP 2	484 656 000,00	36,89%*			27,64%
CP 3	250 722 516,00	19,08%			14,30%
CP 4	233 249 757,00	17,75%	369 855 733,00	84,14%	34,40%
CP 5	100 000 000,00	7,61%			5,70%
RLKS			52 602 730,00	11,97%	3%
PT	50 777 982,00	3,86%	17 107 243,00	3,89%	3,87%
razem	1 313 858 255,00	100,00%	439 565 706,00	100,00%	100%

Wydatki klimatyczne

34,51% – uzależnione od podziału
alokacji na obszary i KI

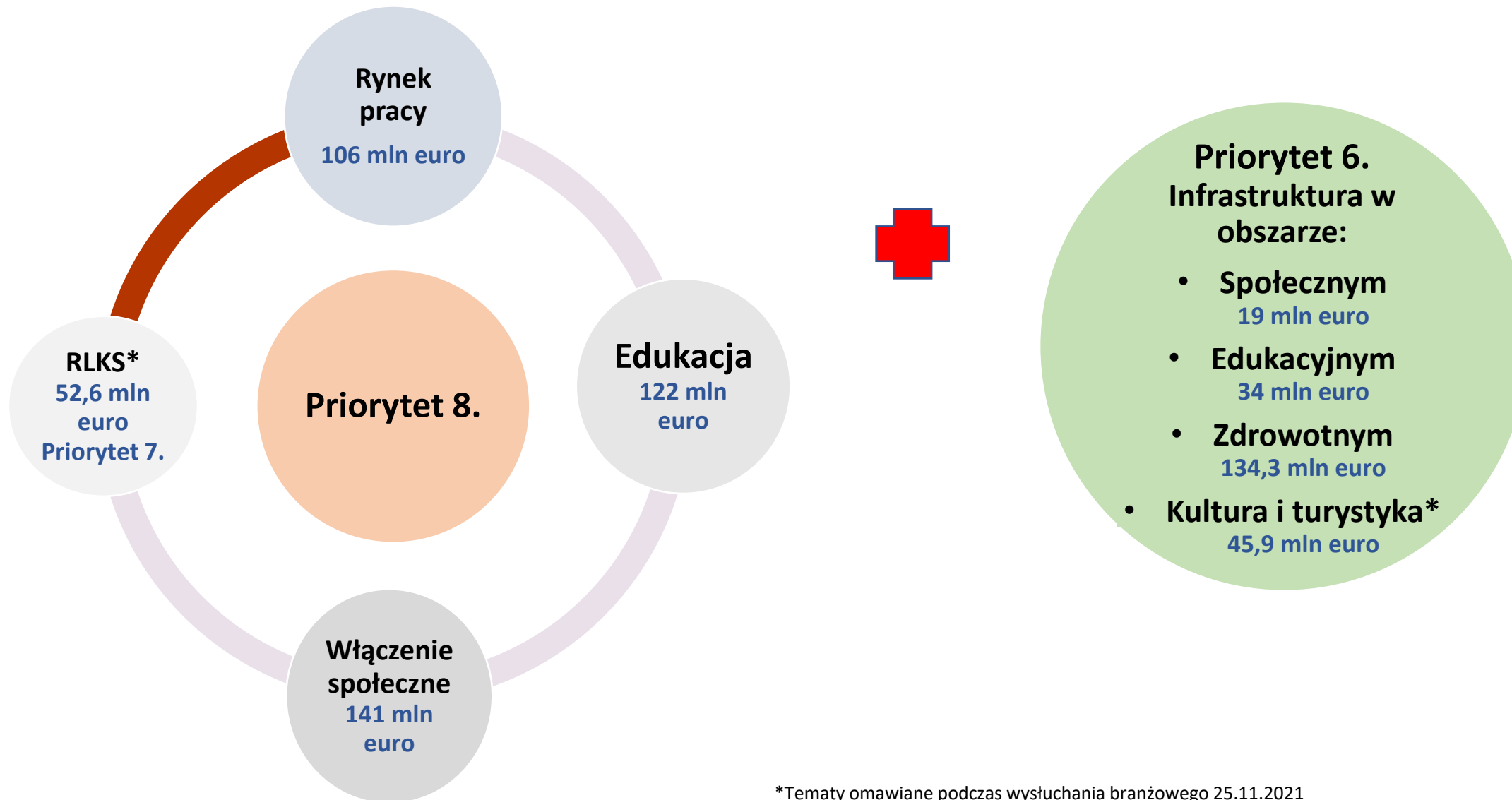
* Zwiększony procent alokacji na CP2 wynika ze sposobu liczenia ring fencingu dla transportu niskoemisyjnego

Struktura FEKP 2021-2027 i podział alokacji na priorytety

Priorytety FEKP 2021-2027			
1	Innowacyjność i konkurencyjność regionu (CP1)	194 452 000,00	EFRR
2	Czysta energia dla regionu (CP2)	289 622 465,00	
3	Ochrona zasobów środowiska regionu (CP2)	195 033 535,00	
4	Spójny i dostępny region (CP3)	250 722 516,00	
5	Potencjały endogeniczne regionu (CP5)	100 000 000,00	
6	Społeczny wymiar regionu (CP4)	233 249 757,00	
7	Rozwój lokalny regionu (CP4)	52 602 730,00	EFS+
8	Region bliski mieszkańcom (CP4)	369 855 733,00	
9	Pomoc techniczna EFRR	50 777 982,00	EFRR
10	Pomoc techniczna EFS+	17 107 243,00	EFS+

RAZEM: 1 753 423 961,00 euro

OBSZARY TEMATYCZNE

Zakres FEKP 2021-2027

CP4 Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych”

Priorytet 6. Społeczny wymiar regionu	4(ii)	Infrastruktura edukacyjna	34 mln euro
	4(iii)	Infrastruktura społeczna	19 mln euro
	4(v)	Infrastruktura zdrowotna	134,3 mln euro
	4(vi)	Infrastruktura kultury	45,9 mln euro
Priorytet 8. Region bliski mieszkańcom	4(a)	Aktywizacja zawodowa	74 mln euro
	4(d)	Wsparcie w zakresie adaptacyjności i zdrowia	32 mln euro
	4(f)	Kształcenie dzieci i młodzieży	93 mln euro
	4(g)	Kształcenie osób dorosłych	29 mln euro
	4 (h)	Aktywna integracja i ekonomia społeczna	34 mln euro
	4 (k)	Usługi społeczne i zdrowotne, wsparcie rodziny	107 mln euro

CP 4 Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych

CP 4 (ii) Infrastruktura edukacyjna

CP 4 (iii) Infrastruktura społeczna

CP 4 (v) Infrastruktura zdrowotna

CP 4 (vi) Infrastruktura kultury

Priorytet 6. Społeczny wymiar regionu

DIAGNOZA - INFRASTRUKTURA ZDROWOTNA

Sugerowane kierunki działań:

- Inwestycje z zakresu infrastruktury zdrowotnej (budowa, przebudowa, remont, modernizacja) oraz wyposażenia w sprzęt medyczny jednostek świadczących opiekę zdrowotną na wszystkich poziomach, w tym szpitali wojewódzkich i powiatowych, placówek podstawowej opieki zdrowotnej (POZ), ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (AOS)
- Zwiększenie dostępności terytorialnej specjalistycznej opieki zdrowotnej (w szczególności geriatricznej i psychogeriatricznej, fizjoterapii i rehabilitacji)
- Wzmocnienie funkcjonowania obiektów medycznych poziomu wojewódzkiego i powiatowego
- Stworzenie modelu diagnostyki i opieki psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży oraz realizacja wsparcia na jego podstawie. Budowa Centrów Zdrowia Psychicznego, poprawa standardów oraz wyposażenia bazy placówek podstawowej i specjalistycznej ochrony zdrowia, w tym zwłaszcza dostosowanie potencjału placówek do prognozowanych potrzeb
- Dostosowanie architektoniczne przestrzeni i budynków do potrzeb osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami
- Rozwój działalności opiekuńczych, w tym tworzenie i rozwój placówek wsparcia i opieki (np. dzienne domy pobytu, centra usług społecznych), działania na rzecz wsparcia deinstytucjonalnej opieki medycznej (DDOMy, Dienne Centra Wsparcia Pamięci, Centra Zdrowia Psychicznego, opieka długoterminowa, hospicyjna, paliatywna)

Priorytet 6. Społeczny wymiar regionu

CP 4(v) Infrastruktura zdrowotna **Alokacja: 134 320 000 euro**

Typy projektów

1. Rozwój regionalnej bazy szpitalnej, w tym inwestycje w infrastrukturę
 2. Wsparcie infrastruktury POZ/AOS
 3. Tworzenie i rozwój ośrodków udzielających świadczeń zdrowotnych w ramach:
 - opieki psychiatrycznej (budowa Centrów Zdrowia Psychicznego)
 - rehabilitacji medycznej
 - opieki długoterminowej
 - opieki paliatywnej i hospicyjnej, geriatrycznej oraz usług opiekuńczo-leczniczych
 4. Dopuszczenie podmiotów leczniczych w sprzęt i aparaturę medyczną.
-

Wskazania Komisji Europejskiej

Inwestycje w szpitale muszą przyczyniać się do odwrócenia piramidy świadczeń, reformy opieki psychiatrycznej, rozwoju opieki skoordynowanej, opieki długoterminowej oraz inwestycji w opiekę ambulatoryjną.

Modernizacja infrastruktury nie jest zgodna z priorytetami EFRR.

Odmienne podejście w zakresie wsparcia obszaru zdrowia może skutkować realokacją środków adekwatnie do priorytetyzacji zadań.

Demarkacja z innymi programami

Infrastruktura zdrowotna

Demarkacja między poziomem krajowym a regionalnym zaproponowana przez MFiPR przebiega w oparciu o organ założycielski lub prowadzący wg rozwiązań prawnych obowiązujących na moment aplikowania o środki.

Wg tego założenia **z poziomu krajowego** finansowana mogłaby być infrastruktura podmiotów leczniczych, dla których organem założycielskim lub prowadzącym jest minister lub wojewoda oraz infrastruktura Państwowego Ratownictwa Medycznego.

Natomiast **z poziomu regionalnego** finansowana mogłaby być infrastruktura pozostałych podmiotów leczniczych, w tym POZ i AOS działające w publicznym systemie ochrony zdrowia (niezależnie od formy własności).

Priorytet 6. Społeczny wymiar regionu

DIAGNOZA - INFRASTRUKTURA EDUKACYJNA I SPOŁECZNA

1. Infrastruktura edukacyjna - sugerowane kierunki:

- Upowszechnienie edukacji przedszkolnej nie tylko poprzez zwiększenie liczby miejsc świadczenia takiej edukacji ale również poprzez poprawę standardu istniejących placówek;
- Wsparcie rozwoju infrastruktury edukacyjnej szkół podstawowych i ponadpodstawowych prowadzących kształcenie ogólne (w tym obiektów służących wzmocnieniu sprawności fizycznej uczniów);
- Rozwój kształcenia zawodowego z dostosowaniem kierunków i treści kształcenia do potrzeb rynku pracy; podjęcie działań na rzecz unowocześnienia infrastruktury służącej praktycznej nauce zawodu (warsztatów, pracowni kształcenia praktycznego);
- Rozwój wyższych uczelni zawodowych połączony z inwestycjami infrastrukturalnymi.

2. Infrastruktura społeczna – sugerowane kierunki:

- Inwestycje w infrastrukturę na potrzeby realizacji usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej m.in. dzienne domy pobytu, środowiskowe domy samopomocy, inne ośrodki świadczące usługi opiekuńcze lub usługi aktywnej integracji: CIS, KIS, WTZ, ZAZ;
- Tworzenie mieszkań chronionych i mieszkań wspomaganych;
- Wsparcie osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością obejmujące zarówno inwestycje w infrastrukturę na potrzeby placówek udzielających schronienia i posiłku, jak i działania mające na celu włączenie społeczne.

Priorytet 6. Społeczny wymiar regionu

CP 4(ii) Infrastruktura edukacyjna **Alokacja: 34 000 000 euro**

Typy projektów

1. Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną – tworzenie nowych miejsc oraz poprawa jakości istniejących
 2. Inwestycje w infrastrukturę kształcenia ogólnego - poprawa dostępu do nowoczesnej edukacyjnej bazy sportowej
 3. Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego ukierunkowane m.in. na tworzenie i rozwój warsztatów/pracowni kształcenia praktycznego
 4. Inwestycje w infrastrukturę uczelni zawodowych – projekty o kluczowym znaczeniu dla Regionu
-

Priorytet 6. Społeczny wymiar regionu

CP 4(iii) Infrastruktura społeczna **Alokacja: 19 000 000 euro**

Typy projektów

Inwestycje w infrastrukturę na potrzeby realizacji usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej lub usług aktywnej integracji, w tym:

1. mieszkań wspomaganych/chronionych;
2. placówek wsparcia dziennego (dla osób niesamodzielnych/ starszych/ z niepełnosprawnościami, a także dla dzieci i młodzieży wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej);
3. centrów usług społecznych;
4. obiektów na potrzeby usług aktywnej integracji (CIS, KIS, WTZ, ZAZ);
5. obiektów na potrzeby osób bezdomnych (np. noclegownie, ogrzewalnie).

Demarkacja z innymi programami

**Infrastruktura społeczna – CP 4(iii)
wsparcie na poziomie krajowym**

Zwiększenie dostępu do miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 – wsparcie zarówno z programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego, jak i w ramach Krajowego Planu Odbudowa

CP 4 Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych

CP 4 (a) Aktywizacja zawodowa

CP 4 (d) Wsparcie w zakresie adaptacyjności i zdrowia

CP 4 (f) Kształcenie dzieci i młodzieży

CP 4 (g) Kształcenie osób dorosłych

CP 4 (h) Wspieranie aktywnego włączenia społecznego

CP 4 (k) Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług

Priorytet 8. Region bliski mieszkańcom

DIAGNOZA – RYNEK PRACY

1. Aktywizacja zawodowa- sugerowane kierunki:

- Podejmowanie działań na rzecz zwiększenia zasobów pracowników na regionalnym rynku pracy.
- Wsparcie pracodawców i pracowników służące stabilizacji zatrudnienia oraz poprawie sytuacji na rynku pracy osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych oraz pracujących w ramach umów cywilnoprawnych.

2. Wsparcie w zakresie adaptacyjności i zdrowia – sugerowane kierunki:

- Wsparcie rozwiązań organizacyjnych mających na celu wydłużanie aktywności zawodowej (w szczególności pozostawanie na rynku pracy ludności starszej).
- Wsparcie przedsiębiorców/pracodawców i ich pracowników poprzez finansowanie usług rozwojowych obejmujących m.in. działania szkoleniowe, doradcze ukierunkowane na wzmocnienie ich potencjału i konkurencyjności, w tym wsparcie dla właścicieli i kadry zarządzającej w celu optymalizacji procesów zarządzania i budowania strategii rozwoju przedsiębiorstwa.
- Wsparcie obejmujące adaptację środowiska pracy do potrzeb różnych grup pracowników. Dodatkowo wsparcie pracodawców we wprowadzaniu elastycznych form zatrudnienia, w tym we wprowadzaniu pracy zdalnej.
- Realizacja działań z zakresu outplacementu dla pracowników zagrożonych zwolnieniem, przewidzianych do zwolnienia lub zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracownika.
- Realizacja programów zdrowotnych i działań ukierunkowanych na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy, w tym m.in. działania szkoleniowe.
- Opracowanie i wdrożenie programów zdrowotnych z uwzględnieniem rehabilitacji medycznej ułatwiających powrót na rynek pracy.
- Opracowanie i wdrożenie regionalnych programów zdrowotnych dla specyficznych jednostek chorobowych zdefiniowanych jako istotny problem zdrowotny regionu, w tym działania zwiększające zgłoszenia na badania profilaktyczne.

Priorytet 8. Region bliski mieszkańcom

CP 4(a) Aktywizacja zawodowa

Alokacja: 74 000 000 euro

Typy projektów

Kompleksowe wsparcie w zakresie aktywizacji zawodowej oraz poprawy sytuacji na rynku pracy, w tym:

- 1. zadania realizowane przez publiczne służby zatrudnienia (PUP-y) skierowane do ich klientów**
- 2. działania wspierające osoby ubogie pracujące czy zatrudnione na umowach cywilno-prawnych**

Obejmujące m.in.:

- pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy;
 - działania ukierunkowane na nabywanie, podnoszenie i rozwijanie kwalifikacji i kompetencji; w tym umożliwienie potwierdzania kwalifikacji rynkowych ujętych w ZSK (kursy, szkolenia);
 - działania ukierunkowane na nabywanie doświadczenia zawodowego (staże);
 - działania związane z udzielaniem wsparcia na rozpoczęcie działalności gospodarczej (dotacje);
 - działania z zakresu mobilności zawodowej i terytorialnej (dodatki/granty relokacyjne, itp.);
 - działania ukierunkowane na tworzenie miejsc pracy, w tym refundacja części kosztów wynagrodzenia oraz pokrycie kosztów utworzenia miejsca pracy.
-

Priorytet 8. Region bliski mieszkańcom

CP 4(d) Wsparcie w zakresie adaptacyjności i zdrowia **Alokacja: 32 000 000 euro**

Typy projektów

Wsparcia w obszarze adaptacyjności:

1. Wsparcie przedsiębiorców/pracodawców i ich pracowników w systemie popytowym poprzez finansowanie usług rozwojowych w ramach Bazy Usług Rozwojowych.
2. Adaptacja środowiska pracy do potrzeb różnych grup pracowników.
3. Wprowadzanie elastycznych form zatrudnienia.
4. Outplacement dla pracowników zagrożonych zwolnieniem, przewidzianych do zwolnienia lub zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracownika oraz osób odchodzących z rolnictwa.

Wsparcie w obszarze zdrowia:

1. Opracowanie i wdrożenie regionalnych programów zdrowotnych dla specyficznych jednostek chorobowych zdefiniowanych jako istotny problem zdrowotny regionu.
 2. Działania ukierunkowane na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy, w tym działania szkoleniowe.
-

Demarkacja z innymi programami

CP 4 (a) Aktywizacja zawodowa
CP 4 (d) Wsparcie w zakresie adaptacyjności i zdrowia
wsparcie na poziomie krajowym

Instrumenty zwrotne dla osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą

Modernizacja publicznych służb zatrudnienia (m.in. wypracowanie jednolitych standardów funkcjonowania PSZ oraz podnoszenie kompetencji pracowników PSZ oraz pilotażowe wdrożenie nowych instrumentów wsparcia stosowanych przez PSZ)

Rozwój systemu Bazy Usług Rozwojowych

Opieka nad dziećmi w wieku do lat 3

Priorytet 8. Region bliski mieszkańcom

DIAGNOZA - EDUKACJA

1. Wychowanie przedszkolne - sugerowane kierunki:

- Upowszechnienie wychowania przedszkolnego (zapewnienie równomiernej dostępności terytorialnej) i podniesienie jakości realizowanej oferty edukacyjnej;

2. Kształcenie ogólne - sugerowane kierunki:

- Znacząca poprawa jakości kształcenia w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych;
- Podjęcie działań na rzecz kształcenia kadry nauczycielskiej;

3. Kształcenie zawodowe – sugerowane kierunki:

- Rozwój kształcenia zawodowego z dostosowaniem kierunków i treści kształcenia do potrzeb rynku pracy oraz wsparcie kształcenia praktycznego uczniów u pracodawców;
- Podjęcie działań na rzecz kształcenia kadry nauczycielskiej, zwłaszcza nauczycieli przedmiotów praktycznych w szkołach o charakterze zawodowym;

4. Wsparcie stypendialne – sugerowane kierunki:

- Pomoc stypendialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych w szkołach kształcenia ogólnego, jak i kształcenia zawodowego w zakresie przedmiotów zawodowych;

5. Kształcenie dorosłych – sugerowane kierunki:

- Zwiększenie udziału osób dorosłych w szeroko pojętym kształceniu ustawicznym.

Priorytet 8. Region bliski mieszkańcom

CP 4(f) Kształcenie dzieci i młodzieży **Alokacja: 92 995 000 euro**

Typy projektów

1. Wychowanie przedszkolne, w tym:

- tworzenie nowych miejsc przedszkolnych, w szczególności na obszarach wiejskich i zmarginalizowanych;
- podnoszenie jakości edukacji przedszkolnej, w tym podnoszenie kompetencji nauczycieli;
- systemowe rozwijanie dwujęzyczności (język angielski) w ośrodkach wychowania przedszkolnego.

2. Kształcenie ogólne, w tym:

- wsparcie w zakresie edukacji włączającej (model dostępnej szkoły, kompetencje nauczycieli itp.);
- podnoszenie kompetencji kluczowych, uniwersalnych, przekrojowych, społecznych uczniów i kadry szkół.

3. Kształcenie zawodowe, w tym:

- zdobywanie doświadczenia zawodowego przez uczniów (staże uczniowskie);
- podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych, w tym uzyskiwanie uprawnień zawodowych;
- wyposażenie szkół w sprzęt i pomoce dydaktyczne oraz wzmocnienie ich cyfryzacji;

4. Programy stypendialne dla uczniów uzdolnionych, w tym z obszarów zmarginalizowanych i wiejskich;

5. Wsparcie systemowe w zakresie doradztwa zawodowego łączącego poradnictwo zawodowe realizowane w szkole z wsparciem doradców zawodowych działających w obszarze rynku pracy.

Priorytet 8. Region bliski mieszkańcom

CP 4(g) Kształcenie osób dorosłych

Alokacja: 29 005 000 euro

Typy projektów

1. **Usługi rozwojowe** (w tym językowe i cyfrowe) z wykorzystaniem systemu popytowego (PSF i BUR) dla osób dorosłych, które chcą podnosić kompetencje/kwalifikacje z własnej inicjatywy;
 2. Szkolenia lub kursy dot. podnoszenia **kompetencji podstawowych** (Upskilling Pathways) na podstawie modeli wypracowanych w ramach projektu „Szansa – nowe możliwości dla dorosłych” realizowanego obecnie w PO WER.
-

Demarkacja z innymi programami

CP 4(f) Kształcenie dzieci i młodzieży
CP 4(g) Kształcenie osób dorosłych

wsparcie na poziomie krajowym:

Szkolnictwo wyższe

Kadry medyczne i okołomedyczne w sektorze ochrony zdrowia

Kadry zarządzające, obsługowe i niemedyczne w sektorze ochrony zdrowia

Pożyczki na kształcenie osób dorosłych

Priorytet 8. Region bliski mieszkańcom

DIAGNOZA - WŁĄCZENIE SPOŁECZNE

1. Poprawa poziomu rozwoju społecznego mieszkańców województwa - sugerowane kierunki:

- **Integracja osób zagrożonych wykluczeniem** (w tym: rodzin w kryzysie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych; wychowanków domów dziecka i rodzinnych form pieczy zastępczej; korzystających ze wsparcia poradni pedagogiczno-psychologicznych; osób, wobec których zastosowano sądowy środek wychowawczy lub poprawczy; osób zagrożonych bezdomnością i osób bezdomnych).
- **Wsparcie funkcjonowania rodzin** (aspekty wychowawcze).
- **Rozwój profilaktyki zdrowotnej i promocji zdrowia** (w tym zwłaszcza zwiększenie zaangażowania samorządów lokalnych).
- Rozwinięcie sprawnego **systemu rodzinnej opieki zastępczej** i wspieranie działań zmierzających do restrukturyzacji dużych placówek na rzecz tworzenia rodzinnych form pieczy;
- **Włączenie społeczne imigrantów** (obywateli państw trzecich) zarówno ekonomicznych, jak i politycznych, w konsekwencji wykorzystanie ich potencjału, obejmować powinno szeroki zakres działań na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym;
- Funkcjonowanie **podmiotów ekonomii społecznej** należy rozpatrywać dwuaspektowo. Po pierwsze jako ważny czynnik pobudzający aktywizację i umożliwiający włączenie społeczne osób wykluczonych, a po drugie jako tworzenie nowych miejsc pracy (aspekt zatrudnieniowy).

2. Dostosowanie przestrzeni województwa do transformacji demograficznej - sugerowane kierunki:

- **Rozwój działalności opiekuńczych** i działalności wspierających dla działalności opiekuńczych – w tym: tworzenia i rozwoju placówek, rozwoju niestacjonarnych usług opiekuńczych i asystenckich, podnoszenie umiejętności rodzin i opiekunów służące poprawie jakości usług opiekuńczych, polityki wytchnieniowej, nowoczesnych technologii w usługach opiekuńczych m. in. Teleopieka
- Wsparcie działalności mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i prowadzenia polityki **aktywnego starzenia się** (np. zajęcia dla seniorów)
- Dostosowanie architektoniczne przestrzeni i budynków do potrzeb osób starszych.

Priorytet 8. Region bliski mieszkańcom

CP 4(h) Wsparcie aktywnego włączenia społecznego **Alokacja: 34 000 000 euro**

Typy projektów

1. Aktywna integracja – kompleksowe wsparcie na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej lub edukacyjnej lub zdrowotnej osób/rodzin i społeczności zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym lub biernych zawodowo.

Wsparcie dla osób z niepełnosprawnością m.in. poprzez reintegrację społeczno-zawodową w CIS, ZAZ, KIS;

Promowanie jako realizatorów działań organizacje pozarządowe (ngo);

2. Promowanie integracji społeczno-gospodarczej **obywateli państw trzecich, w tym migrantów;**

3. Promowanie integracji społeczno-ekonomicznej **społeczności zmarginalizowanych**, takich jak Romowie;

4. Ekonomia społeczna - wsparcie będzie obejmować tworzenie nowych podmiotów ekonomii społecznej (PES) oraz rozwój istniejących PES, w tym tworzenie możliwości do zwiększenia zatrudnienia w tych podmiotach.

Wsparcie udzielane przez akredytowane Ośrodki Wsparcie Ekonomii Społecznej.

Priorytet 8. Region bliski mieszkańcom

CP 4(k) Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług **Alokacja: 107 000 000 euro**

Typy projektów

1. Usługi społeczne i zdrowotne:

- Tworzenie Centrów Usług Społecznych;
- Usługi opiekuńcze: opieka w miejscu zamieszkania, usługi wytchnieniowe, mieszkania wspomagane/ chronione, dzienne formy wsparcia, teleopieka;
- Usługi zdrowotne: Dzielne Domy Opieki Medycznej, Centra Zdrowia Psychicznego, Regionalne Programy Zdrowotne w tym w zakresie otyłości dziecięcej itp.;

2. Usługi wsparcia rodziny i pieczy zastępczej m.in:

- Tworzenie rodzinnych form opieki zastępczej, usługi wsparcia dla rodzin zastępczych (m.in. wsparcie wytchnieniowe) oraz szkolenia dla kandydatów do pełnienia opieki zastępczej i osób świadczących rodzinne formy opieki zastępczej;
- Placówki wsparcia dziennego – świetlice;
- Wsparcie dla młodzieży w Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych/Młodzieżowych Ośrodkach Socjoterapii oraz objętej środkiem wychowawczym i poprawczym;
- PROFILAKTYKA RODZINY - usługi w środowisku dla rodzin wychowujących dzieci, w tym rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, m.in. asystentura rodzinna, poradnictwo specjalistyczne, terapia, mediacja.

Warunkowość podstawowa - ww. działania muszą spełniać zasady **deinstytucjonalizacji** (przejście od opieki instytucjonalnej do opieki w lokalnym środowisku zamieszkania).

Koordynacyjna rola **Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej** jako kreatora rozwoju usług społecznych i obszaru włączenia społecznego.

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA
KUJAWSKO-POMORSKIEGO
W TORUNIU

Dziękuję za uwagę

kujawsko-pomorskie

Lubie tu być